БЕЛАРУСКІ ЗВОН

ТЫДНЁВАЯ ЧАСОПІСЬ

Год II. | Вільня, Панядзелак 6-га лістапада 1922 г. | № 31 (56).

Жыхары **места Вільні**, а таксама **паветаў Віленскага, Троцкага, Ашмянскага, Вялейскага, Сьвянцянскага, Дунілавіцкага, Браслаўскага і Дзісенскага**, якія ўваходзяць у склад **Віленскага ваяводзтва**, павінны на выбарах **у Сэнат**, у нядзелю **12 лістапада**, падаваць свой голас

№ 24.

Жыхары паветаў Лідзкага і Воложынскага, а также ваяводзтваў Навагрудзкага, Беластоцкага і Палескага павінны галасаваць за № 16.

На выбары у Сэнат.

Выбары ў **Сойм** ужо адбыліся. Мы йшчэ ня ведаем вынікаў галасаваньня, ня ведаем, ці яно ўсюды адбылося свабодна, без перашкод, ці, наадварот, і тут адміністрацыя нарушала свабоду выбараў так, як яна нарушала яе ў часе передвыбарнай агітацыі. Але ведаем адно: усюды, дзе дайшла вестка аб сьпіску № 16, усюды, дзе народ здалеў вызваліцца ад панскага баламуцтва і не ўбаяўся пагрозаў праступных агентаў адміністрацыі, — усюды людзі дружнымі радамі ішлі за № 16.

У нядзелю, 12 лістапада, адбудуцца выбары ў **Сэнат.** Гэтым разам права падаваць голас маюць далёка ня ўсе тыя, хто выбіраў у Сойм: у Сэнат галасуюць адно тыя з іх, якім мінула 30 гадоў жыцьця. Такім парадкам, наша моладзь, якая выяўляла найбольш дзейнасьці ў часе выбараў у Сойм, ад выбараў у Сэнат зусім адсунена.

Закон, які гэта ўстанавіў, кіраваўся тэй думкай, што Сэнат ёсьць установа, на долю каторае выпадае быць як-бы тормазам, выпадае трымліваць лішне гарачыя і сьмелыя крокі Сойму. І вось законадаўцы думалі, што недапушчэньнем да галасаваньня моладзі яны даб'юцца таго, каб у Сэнаце сядзелі людзі старэйшыя, разважныя, ня пры ткія да навін і зьмен у дзяржаўным жыцьці.

12 лістапада будуць у нас галасаваць пераважна бацькі і маткі сямей. Аднак, мы пераканаты, што думкі польскіх законадаўцаў адносна іх не апраўдаюцца, Мы пераканаты, што нашы бацькі і маткі ня горш за нашу моладзь адчуваюць увесь цяжар нашага бязпраўнага палажэньня, адчуваюць агульную роспач і жах за будучыну, гледзючы, як да нашага краю напльываюць грамады чужынцаў і забіраюць тую зямлю, якую палівалі сваім потам і крывёй цэлыя пакаленьні беларускага народу і аб якой лятуцелі, як аб адзіным спосабе ратунку. Мы пераканаты, што не астануцца бязчыннымі ў часе выбараў ня толькі нашы бацькі і маткі але і старыкі—дзяды нашы, што ляжаць ужо на печы і, ўспамінаючы старыя прыгонныя часы, з страхам угля дающца на той новы прыгон, які нам заводзяць польскія паны-абшарнікі.

За каго галасаваць? Весь тое

пытаньне, якое стаяла перад намі ўжо 5 лістапада і цяпер другі раз узьнімаецца 12 лістапада.

І мінулую нядзелю ў нас ня было ніякіх сумляваньняў: мы ведалі, што кожын беларус, кожын запраўдны сын нашае Бацькаўшчыны павінен галасаваць за № 16. Цяпер справа крыху заблуталася.

Справа вось у чым. Віленская акружная выбарная Камісія азначыла наш сьпісак кандыдатаў у Сэнат **ад Віленскага ваяводзтва** ня нумэрам шаснаццатым, як усюдых, а **нумэрам дваццаць чацьвертым**. Жалаба, пададзеная ў найвышэйшы суд у Варшаве, не дала ніякіх вынікаў. Такім парадкам нашы беларускія кандыдаты ў Сэнат будуць ісьці па двум сьпіскам: **у ваяводзтвах Беластоцкім, Навагрудзкім і Палескім** — пад нумэрам **шаснаццатым**, а ў **Віленскім ваяводзтве**—пад **дваццаць чацьвертым**.

Абвяшчаючы гэта, мы клічам усіх, хто галасаваў у Сойм за № 16, каб **у Віленскім ваяводзтве** падавалі свой голас за **№ 24**.

Мы клічам усіх, хто галасаваў **за** № 16 у Сойм, каб у **Беластоцкім, Навагрудзкім і Палескім** ваяводзтвах галасавалі і ў Сэнат за той-жа **№ 16**.

Урэшце, і тых і другіх мы горача заклікаем, каб не абмежаваліся падачай голасу толькі ў Сойм: хто толькі мае на гэта права, каму мінула да 18 жніўня 30 гадоў, — усе павінны з такой-жа ўважлівасьцю аднясьціся да сэнацкіх выбараў, як і да соймавых. Сэнат дапаўняе сабою Сойм, і дзеля гэтага 12 лістапада ўсе мы павінны дружна йсьці да выбарных урн і падаць свой голас **за сьпісак Блёку Нацыянальных Меншасьцей**.

Нашы Кандыдаты у Сэнат.

1. У Віленскім ваяводзтве:

На першым месцы **сьпіску Блёку Нацыянальных Меншасьцей пад № 24 стаіць.**

Вячаслаў Багдановіч.

Багдановіч сын сельскага сьвяшчэніка. Радзіўся ў 1878 г. Вучыўся ў Віцебскай духоўнай сэмінарыі і ў Кіеўскай духоўнай акадэміі. Сьпярша працаваў як вучыцель тэй-жа Віцебскай сэмінарыі, ды займаўся і грамадзкой дзейнасьцю. Прыймаў чынное ўчасьце ў выбарах у Дзяржаўную Думу, падтрымліваючы кандыдатуру беларускага вучонага Сапунова.

У 1907 годзе перайшоў у Віленскую духоўную сэмінарыю, дзе быў інспэктарам, а пасля выпаўняў абавязкі рэктара. Маючы вялікую папулярнасьць сярод праваслаўнага грамадзянства і духавенства, быў выбраны за дэлегата на вялікі царкоўны сабор у Маскве ў 1917 годзе. Гэта — выдатны царкоўны дзеяч. Калі немцы пакінулі Вільню, яго стараньнем была адноўлена праваслаўная сэмінарыя ў Вільні. Аднačасна Багдановіч прыняў учасьце і ў беларускай рабоце і прылажыў руку да закладзін І-е Віленскае Беларускае Гімназіі, у якой працаваў да апошніх часаў. Праваслаўнае духавенства дэлегавала яго, як свайго прадстаўніка, у Беларускі Нацыянальны Камітэт.

У выбарнай рабоце Багдановіч займае становішча віце-старшыні Беларускага Цэнтральнага Камітэту.

Другі беларускі кандыдат у гэтымжа сьпіску **№ 24.**

Аляксандр Уласаў,

Выдатны беларускі дзеяч, бышы рэдактарам „Нашае Нівы" і „Сахі", які шмат папрацаваў для беларускае справы і многа выцярпеў у бальшавіцкіх „чрэзвычайках", ды ў польскіх „Канцэнтрацыйных абозах"—за дротам. Быў сябрам Рады Рэспублікі і Найвышэйшае Рады Беларускае Народнае Рэспублікі. Родам з-пад Радашковіч, 48 гадоў. Вучыўся ў Рызе ў палітэхніцы на інжэнера.

Апошнімі часамі шмат працаваў дзеля беларускае школьнае справы, як старшыня радашкоўскага Таварыства Беларускае Школы. Залажыў у Радашковічах беларускую гімназію і руліцца аб утрыманьні яе.

Імя Александра Уласава — гэта адно з найбольш пачэсных імёнаў ў беларускім адраджэнскім руху і заслугуе на поўную веру ўсяго беларускага грамадзянства.

2. У Навагрудзкім ваяводзтве:

На першым месцы тут над **№ 16** стаіць.

Аляксей Назарэўскі

На другім

інжынер Каспэровіч

Трэйці беларус — той самы

Александр Уласаў

які стаіць і у сьпіску **№ 24** у Віленскім ваяводзтве.

3. У Беластоцкім ваяводзтве:

Тут пад № 16 выстаўлены кандыдатуры двух беларусаў

Паўла Катовіч

аграном, 45 гадоў.

Паўла Гаворскі

сын селянін з Бельскага павету з вышэйшай асьветай.

4. У Палескім ваяводзтве:

З прычыны таго, што ад Пінскага акругу першым у Сойм ідзе беларус — Фабіян Ярэміч, першае сэнацкае месца аддадзена украінцу. Беларусы павінны яго падтрымаць, галасуючы ў Палескім ваяводзтве за **№ 16.**

Прэдасьцярогa.

У часе выбараў у Сойм нашы ворагі пусьціліся на гэткую нягодную штуку: яны аддрукавалі ў вялізарным ліку картачкі з цыфрай **16**, ды не на белай, а на рознакалёрнай паперы, і пачалі раскідаць у тых вёсках, дзе ведалі, што народ будзе галасаваць за **16**. А тымчасам паводле выбарнага закону толькі тыя галасы лічацца правільнымі, якія пададзены **на белай** паперы.

Вось, мы і перасьцерагаем нашых выбаршчыкаў у Сэнат, каб сьцераглiся гэтае штукі ды каб кідалі вон і рвалі тыя картачкі з нашымі нумэрамі, якія будуць надрукованы **не на белай** паперы.

Хто з жыхароў **Віленскага** ваяводзтва не дастане друкованае картачкі з нашым нумэрам, хай возьме кусочак чыстае белае паперы, нічым не запісанае ні з аднаго, ні з другога боку, і няхай сам напіша на ім цыфру **24**.

Жыхары **усіх другіх** ваяводзтваў павінны пісаць на гэткайжа паперы той самы нумэр, які пісалі ў Сойм,—значыцца **16**.

Калі-б хто сам добра ня ведаў, ці яму выпадае галасаваць за **16**, ці за **24**, дык няхай паглядзіць на урадовую абвестку, расклееную ў кожным абводзе (дзе падаюцца галасы): тамака будзе напісана, пад якім нумэрам ідзе сьпісак **Блёку Нацыянальных Меншас. (Mniejszości Narodowych Rzeczpospolitej Polskiej)** у Сэнат.

Толькі не памыліцеся і глядзіце пільна, каб на абвесцы было напісана, што гэта спіскі кандыдатаў імення ў Сэнат, (а не ў Сойм).

Перадвыбарныя рэпрэсіі.

У ноч з 2 на 3. XI. у Навагрудку быў зроблены цэлы рад обыскаў у беларусаў, каб запужаць напярэдадні выбараў. Паміж іншым, обыскі былі ў паўнамоцніка сьпіску № 16, Скрэбца, дырэктара беларускае гімназіі, Цеханоўскага, і ў самай гімназіі. Шукалі комуністычнае і перадвыбарнае літэратуры.

Цікава, што ў дзень перад обыскамі шмат каму з беларускіх дзеячоў былі падкінуты пачкі з комуністычнымі адозвамі.

У мястэчку Опса, Браслаўскага п. паліцыя арыштавала Каз. Раманцэвіча за тое, што ён агрымліваў белар. перадвыбарную літэратуру, якую пры вобыску ўсю канфіскавалі.

Вялейскі стараста прызваў аднаго сябру Беларускага Камітэту і заявіў, што Камітэт будзе зачынены, бо на гэта ён, стараста, не даваў дазволу. І калі сябра Камітэту „выясьніў", што ніякіх дазволаў ня трэба на адкрыцьце выбарных Камітэтаў, стараста „гасцы" супакоіўся.

Рэдактар-Выдавец Ф. АЛЯХНОВІЧ.

Друкарня „ДРУК" Субач, 2.